

SETMANARI DEFENSOR DELS INTERESSOS DE LA COMARCA Y PORTAVOZ DEL
CENTRE CATALANISTA.

Se fa general la creencia que 'l partit conservador ~~se troba~~
amenassat de mort. Aquell que eridava las *honradas massas* á for-
mar en sas filas, no sols no ha pogut lograr son intent, sino que
no ha pogut contenir lo desgabell iniciat en las mateixas per in-
numerables causas de tothom vistas. Ja feren be las *honradas*
massas de fer lo sort á las insinuacions conservadoras y per cert te-
nian encara una mica de criteri. Anant ab lo partit conservador
hauríen sancionat tots los desacerts d' aquesta escola que te 'ls
dias contats y per obra y gracia de la providència, dona las darre-
ras sotragadas, per lo menos en Espanya.

No hi ha que tirarhi cossas, lo partit conservador està en la
agonia, com malalt que desvariejant arreplega la roba, està pró-
xim á compareixer á l'eternitat, es dir, á l'història d'Espanya
qu'en eix moment no 'l jutjarà acertadament ni com se mereix,
pero la posteritat ja 'l posarà en lo lloch que li pertoca.

Nosaltres que no li resarem lo parenostre, contentantnós ab una
forma pagana, li desitjarem que la terra li sia lleugera.

Lo partit conservador, que no ha conservat res, es la causa
primordial del indiferentisme d'Espanya; per ell estan desenga-
nyats la major part dels espanyols, ell ha corsecat los pobles que
enganyats ab promeses de bona administració, justicia y econo-
mías, esperavan veure confirmadas sas esperansas y han vist en la
pujada del partit titolat conservador, la confirmació de tots los
desacerts comesos per goberns mes liberals y ademés per final de
festa, veurán impossibles com los partidaris de Cánovas se gastan
alegrement sos cent cinquanta milions prestats per lo Banc, espe-
rant ab tranquilitat gran la ruïna d'Espanya ja prevista per tothom
menos per ells.

Los desprendiments del partit conservador d'eixos darrers dias
no son àtoms esgarriats, son esllavissadas tremendas quo no 's tor-

narán unir ab la massa, son personalitats importants que han aguantat fins lo darrer extrem, per veure si dintre l' partit conservador hi podrian fer quelcom á favor del país y que ja han vist que era impossible.

Lo partit conservador ha de seguir per forsa en la pendent comensada, y cada dia mes depressa, perque la roca despresa, del cim de la montanya, com mes avall se trova, mes vertiginosa cau al precipici.

Que altre cosa de mes importància se'n porti ab la seva dissolució lo partit conservador, hi ha que témer y darrera d' ella no's veu sino l' caos, la revolució terrible, descarnada y freda, lo desquiciament general, perque ara com ara, no's veu un partit capás de sostenir per sí sol l' ordre material y la pau d' Espanya.

Lo cataclisme vindrà cayguent sobre 'ls uns y 'ls altres, es inevitable, tant hi perderán los carlins com los republicans, los sagastins com los conservadors, tots los que son espanyols ne sufrirán las conseqüències. Los que's fan ilusions, los partits extremes, que precisament desitjan un cambi radical de cosas, serán los que rebrán nous desenganyos.

Llavors tal volta surtin de l' indiferència, ab que miran las coses que al públic se refereixen, multitud de gent retreta, que no prenen part en aqueixas lluytas per los desenganyos de sempre. Llavors veyen la pedregada per tot arreu, tal volta 's determinin á pòndrer part en las eleccions de tota mena y en procurar que 'ls representants en las corts, en las provincias y en los municipis sigan lo que deuen ser.

Si s' ha d' arreglar l' Espanya han de ser los espanyols que han de portar la empresa á vora, no ha de ser un partit, es impossible, aixó fa temps que 's veu y 's palpa. Si tots los que poden no hi prenen part, dintre curt la Península serà un cau de rahons y saragatas. Tal volta la providència permet la dissolució del partit conservador y la obstinació de sos números fa la seva decadència cada dia mes llàstimosa, per fer entrar la nació en desconegudas vías.

Per lo tant, esperem per curt temps, que se 'ns tiri á sobre la crisié econòmica, que ja ha visitat lo desgraciat regne de Portugal, llavors veurán clar los que aparentan créurer en la poderosa iniciativa del Jefe del gabinet conservador, per aquell dia que està mes prop de lo que's pensa, que 's preparin tots los indife-

rents en política los que sufreixen callant totas las vejacions y contemplan indiferents la decadencia de nostres governants.

Notícias generals.

CENTRE CATALANISTA

CERTAMEN LITERARI

Composicions rebudas hasta la fecha.

- Núm. 33. Lo somni de la mort; lema: Realitat.
- » 34. Primerenca; lema: Recorts.
- » 35. Rondalla; lema: Una vegada...
- » 36. Surtint de Castella; lema: ¡ Oh Castella castellana !...
- » 37. Laments d' un marit tanoca; sense lema.
- » 38. La Poesia; lema: *Gloria*.
- » 39. La Música; lema: *Ars dicinum*.
- » 40. La Poesia; lema: Al só de mon arpa.
- » 41. Amor; lema: ¡ Si t' estimo !
- » 42. Esclet de tristesa; lema: *Delirium*.
- » 43. Amor fals; lema: ¡ *Qu' triste !* etc.
- » 44. Posta del Sol; lema: Mes... quam retorni etc.
- » 45. L' Auraneta; lema: Cada any es la mateixa.
- » 46. ¡ Ay !; lema: Qui te esperança etc.
- » 47. La Barretina; lema: Per barretinas á Olot.
- » 48. La Sardana; lema: ¡ Oh tradicions de la terra etc.
- » 49. Somatent; lema: Deu y Patria.
- » 50. Los municipals d' Olot; lema: L' ofici, etc.
- » 51. A Casa nostra; lema: Festa.
- » 52. Lo Judici Final; lema: Tal es la vida, etc.
- » 53. La Creu del terme; lema: ¡ Sálvam !
- » 54. La flor del fajol; lema: Cap de tant bonica, cap en tot lo pom. (Lletreta)
- » 55. Boixa d' amor; lema: Balada.
- » 56. De matinada; lema: A la meva esposa.
- » 57. La veu del bon patrici; lema: Lo travall etc.
- » 58. Las estacions de ma jovenesa; lema: ¡ Qué prest etc.
- » 59. Primera invasió francesa; lema: Gloria á Olot.

- » 60. Olot; lema: Tant al cel se l'ha estimada...
- » 61. Sant Martí; lema: Als cataláns de Sardenya.
- » 62. ¡Fortuny!; sense lema.
- » 63. Debers de un bon patrici; lema: *Fides et amor.*
- » 64. Aubada; lema: A trench d' auba, etc.
- » 65. Lo Caballer de Besalú; sense lema.
- » 66. Misatjer d' amor; lema: Dèu te dongui un bon viatje.
- » 67. Festa major; lema: A la vila, etc.
- » 68. Biografia de D. Estebe Paluzíe y Cantalozella; lema:
La veritat, etc.
- » 69. La festa del fajol; lema: Olot es lo rovell del ou etc.
- » 70. Lo castell nou; lema: Dèu sol donar sempre fabas etc.
- » 71. L' hereu Roch; lema: Amor.
- » 72. Sonni d' amor; lema: A ma esposa.
- » 73. Recorts; lema: *Non omnis moritur.*
- » 74. Lo plany de la viuda; lema: Soletat.
- » 75. Dos rams; lema: Recort.
- » 76. Prometatzje; lema: A l' ombrá de la creu.
- » 77. L' amor; lema: A m' aymia.
- » 78. En l' album de 'ls Srs. Berga y Vayreda; Lema: Fé y
amor.
- » 79. La tornada del russinyol; lema: *Nuestros dolores.*
- » 80. L' inspiració; lema: Anima del Art.
- » 81. Lo globo mar endíns; lema: Adeu etc.
- » 82. *Soneto;* lema: *Para el album.*
- » 83. Esperança; lema: ¿Cuan serán realitat?
- » 84. La tradició; lema: Mare amorosa de las Bellas-arts.
- » 85. Misatje; lema: Lo qui guanyador, etc.
- » 86. Vida y mort; lema: Eternament pintadas farán lo seu
camí.
- » 87. Nit de tempesta; lema; llamps y trons.
- » 88. Al art cristià; lema: *Lux mundi.*

Lo Secretari, *Pere Llosas Badia.*

A fi de privar los abusos de tota mena que 's venían cometent en aquesta població, promoguts mes ó menys á instancia de quatre perduts y desvergonyits que la major part dels dias cometian mi

indecencias y se 'ls sentia eridar y blasfemar hasta las altas horas de la nit, nostre apreciat Sr. Alcalde maná publicar un ben eserit y meditat *Bando* que ha meresent los aplausos de tota la població.

Com se diu en altre part del present número avuy á las onse tindrà lloch 1° overtura de l^o exposició de Bellas Arts en lo local del Centre Catalanista y baix l^o iniciativa del mateix. Deixant lo judici crítich per mes endevant podem no obstant adelantar á nostras lectors que la present exposició supera en calitat y cuantitat á las que en altre temps celebraba lo *Centro Artístico* de felis memoria y que tants beneficis ha reportat sa existencia encara que passatjera. Per afirmar lo avans dit, bastará citar los noms y firmas que figuran en lo certámen.

PINTURA.

Baixeras, Llimona (Joan), Barrau, Roix y Soler, Grezner, Galvey, Pinós, Roca, Armet, Berga, Vayredas, Urgell (Ricardo) Mestres, Domènec, Malagrida, Ribó, Rafols, Vie, Dies, Gay, Sacrest, y las senyoretas, Francisca Mas, Matilda Artigas, Teresa Artigas, Francisea Soler, Concha Castany.

ESCULTURA.

Llimona (Joseph) Clarassó, Devesa, Berga (fill) y altres quals noms no podém putblicar en lo moment d' entrar en prempsa aquest número per no haber rebut encara los treballs.

Son dignas d' alabansa y deurian ser objecte d' imitació las obras y milloras que continuament está practicant en las diferents posseccions que té en las cereanías de la Vila, nostre bon amich y compatrici D. Manel Jolis. Ultimament, ab motiu de haber sigut en mal hora interceptada ab grans murallas per lo Sr. Funoy del carrer de San Ferriol, una carretera que conduhia á la Capella de Nta. Sra. de la Salut y á la font Muxina, y en la impossibilitat de tornarla obrir per las obstinacions de dit Sr. Funoy á qui lo señyor Jolis havia fet differentas propostas pera comprarli lo troset de terreno herm, per hont aquella passaba, á lo que ridiculment s' ha vingut negant sempre; lo Sr. Jolis, á si de donar comoditat als

vilatants y forasters no ha reparat á fer un nou sacrifici obrint pas per un altre cantó á la carretera que l'any passat construhi de nou y que no havia pogut tenir aixida per lo motiu apresat.

Habem tingut un sí de setmana tempestuós, que nos ha deixat sentir altra una tronada de efectes mes desastrosos y sensibles puig que en Montagut divendres á las 7 del vespre un llamp matá á dues criatures y un altre que en lo mateix dia caygué á can Rafael Casanova de la Canya, destrossá un armari cantoné un rellotje y algúns altres efectes, causant un gran susto á la familia.

Segóns nota de l'^{ta} Alcaldía s' ha imposat las corresponents multas á vuit tabernas y dos cafés per infractors al Bando que 's publicá, no tancant á l'hora deguda, las quals sembla que han servit d'escarment, puig que fa algúns días que per dits establiments se cumpleix al peu de la lletra.

Lo nom y senyas dels novillos que s' han comprat á la ganadería de D. Jordi Diez, pera las corridas que deuen celebrarse en la próxima festa Major, son los següents:

<i>Estudiante.</i>	.	.	Castany bragat.
<i>Morito.</i>	.	.	Negre ben armat.
<i>Pontonero.</i>	.	.	Negre bragat.
<i>Cabezón.</i>	.	.	Colorat, ull de perdiu.
<i>Provinciano.</i>	.	.	Colorat bragat.
<i>Cartujo.</i>	.	.	Castany ull negrench.
<i>Culebro.</i>	.	.	Castany fosch.
<i>Sardino.</i>	.	.	Castany clar.
<i>Militar.</i>	.	.	Negre llistat.
<i>Naranjero.</i>	.	.	Roig clar.

Nos felicitem del verdader patriotisme ab lo que ha esset acuillida per tot lo país, l'^{ta} idea de recompondre la carretera de Sant Feliu de Pallarols. Entre las personas que 'ns han ofert sa coope-

ració, hi ha lo Illn. Sr. Alcalde D. Nonito Escubós, que 'ns advertí la conveniencia de eridar á una reunió als demés alcaldes y principals propietaris dels pobles á quins interessa aquella, pera determinar lo modo de portar á terme tant necessaria reparació. A aquest fi, un dels principals comerciants de la vila passará, comissionat per lo Centre Catalanista, á las poblacions de la vall d' Hostoles pera convenir lo dia que 's podrá celebrar dita junta; lo que procurarem fer á saber oportunament á nostres lectors.

Sabem per autorisat conducto que son acabats los planos de la casa-torre que l' Excm. Sr. Marqués d' Agilar, nostre diputat á Corts, vol construir en la grandiosa isla ó solar que comprá en lo ensanche de la vila.

Personas que han pogut véurerlos, nos asseguran que será obra de molt gust, y que constituirá una verdadera marabella per Olot. Si los esmentats planos resultan del agrado del señor Marqués, es segur que passadas las festas de Ntra. Sra. del Tura se comensarán los travalls de construcció.

Ha pres possessió del càrrec de Rector del Col·legi de las Escolas Pías, lo Rt. P. Félix Sors, natural de Centellas, persona de molt belles qualitats y que desempenyá ab gran acert igual càrrec en l' Escola que lo propi institut te establerta en Valparaíso.

De las mes imponents fou la tempestat, degudament anunciada per Noherlesoom, que passà per nostra plana lo dimars á cosa de mitja tarde, la que's va refer á las 9 del vespre ab una borinó y un llampellar espantós; lo Fluviá experimentà, de las 10 á las 4 de la matinada, una forta avinguda que impossibilità lo pas en Castellfullit; lo carrer de Sant Cristofol, lo de Sant Bernat, la carretera de Santa Pau y demés vias de comunicació han sufert grans desperfectes quedant aixorrancats de mala manera; en algunas casas, l' aigua del carrer entrá per las botigas y sellers causant lo disgust que 's de suposar ofegant á varios conills y gallinas; vora del Fluviá hi ha hagut una forta esl' avissada junt á la gorga de can

Nonito; caygueren varios llamps, entre ells, un en lo mas Feixas que baixá per la xumineya anant á parar á las corts del bestiar. Fora del susto corresponden no tingueren, per fortuna, que lamentar cap desgracia. La pedra salpicá la plana, xafant en diferents camps lo fajol y blatdemoro.

En lo concurs de sardanistas que 's acaba de celebrar en la Festa Major de la vila de Rosas, ha guanyat lo primer premi, nostre amich, lo guapo y elegant jove d'aquesta població, D. Jaume Soler, al que felicitem per aytal motiu.

Entre 'ls bons sardanistas de la vila, lo Sr. Soler es dels que mes s'ha lluhit en l' época present. Fa poch que va publicar una curiosa memoria sobre tant característich ball.

Hem tingut la sastisfacció de saludar al eminent concertista de piano D. Mariá Calado, que fa alguns días se trova estiuhanç en aquesta població. Ab molta amabilitat s'ha prestat á donar algunes sessions musicals, sent las delícias dels aficionats á la bona música. Entre las *soirees* donadas podem citar las de casa Palau, ahont s' hospeda, la de casa Dr Joaquima Bosch y la del dimecres en casa del Sr. Vidal. Es per demés fer cap comentari ni dir que toca ab valentia, delicadesa, esquisit gust y maestria, que produheix certs efectes sorprendents y marabellosos; basta dir que es coneget en lo mon musical com un dels primers pianistas. Dit senyor si com á artista es notabilíssim, no ho es menys per la seva amabilitat y modestia exquisida, haventse captat las simpatías y l' apreci de totes las personas que han tingut la satisfacció de conéixerlo.

Es tanta la caballerositat del eminent artista Sr. Calado, que á instancies de la Comissió organisadora, s'ha encarregat de la direcció artística de la vetllada literari-musical que de costum se celebra cada any en aquesta vila en favor y profit del Sant Hospital, la que segons notícias se celebrará lo dia 28 del corrent mes.

Ademés de las sessions de música que havem citat, debem fer especial menció de la celebrada per l'^a Associació Musical establecida

---

en lo *Centro de Católicos* ab motiu de la visita que 's digná ferli lo celebrat Sr. Calado.

En dit dia, trovantse fora lo Sr. Pujadas, lo Sr. Calado donant una nova prova de la modestia que tant fa ressaltar son talent, se encarregá de la part de piano y junt ab los Srs. Rubió, Llitjós, Corriols (germans), Casanova y Ternuel, tocaren varias pessas del conjunt de Gounot, Durant, Nadina y altres que, ab la direcció é impuls que hi doná l' insigne pianista foren executadas ab un vigor, seguretat y ajust admirables.

També prengué part l'^o individuo de l'^o Associació Rt. Mn. Gelabert cantant una melodía de Tosti ab la delicadesa y bon gust que li son propias.

Després de ditas pessas á instances dels concurrents y aficionats de l'^o Associació accedí lo Sr. Calado á coronar l'^o acte ab la execució de la polonesa de Chopin y l'^o allegro del concert Stuk de Weter que fou d'una manera tant perfecte com acabada.

Convidats per la Juuta del *Centro Fontanella*, tinguerem lo plaher de assistir lo diumenge passat al concert que celebrá dita Societat ab motiu de la inauguració dels nous locals que ha passat á ocupar en la Plassa del Àngel. Ja per los espayosos salons com per la bona distribució dels mateixos podem dir qu' ha esset afortunada en lo cambi, habent millorat notablement.

Lo concert de violins, flauta, bandurria, guitarras y contrabaix, que tocaren los joves aficionats Srs. Corriols, Casanova (germans), Malagrida, Montanyá, Terradas y algún altre que sentim no recordar, estigué á la altura de la concurrencia tant numerosa com escullida. Quatre foren las pessas que componian lo programa, las que foren executadas totas elles ab un ajust, afinació y delicadesa admirable, deben citar en especial, l'^o entreacte de *La Colomte* de Gounot y lo capritxo espanyol *Moraine*, la que foren premiadas ab calurosos aplausos que obligaren sa repetició. No podem menys de felicitar á dits aficionats particularment al senyor Corriols qui ab son zel y activitat ha sapigut convertir en artistas, á aficionats, qu' algun d' ells no tenian mes instrucció musical, qu' una gran afició á l'^o art.

Després del Concert se celebrá Ball de Societat, lo qu' estigué brillant en extrem.

Nos han causat fonda sensació, los sermons que en la iglesia del Cor de Maria, acaba de predicar lo Reverent P. Llanas de las Escoles Pías. Incompetents pera jutjarlos, fins pera fer l' elogi del gran filosop y polemista, 'ns limitem per avuy á fer constar la impressió extraordinaria, de la inesperada sorpresa de véurerlo predicar en eixa vila, puig lo temps nos falta.

La gloria de las Escoles Pías estigué com sempre, á la seva altura, nou, enèrgich, contundent y admirable, en la exposició dels pensaments mes sublims relacionats ab lo cristianisme y la creació.

Mentres procurarem donar altre dia, idea encara que pàlida, de la novena que acaba de predicar, felicitem ab tota nostra ànima, ab tot l' entusiasme al insigne teólech y polemista enèrgich.

L' altre dia se rebé en lo Centre Catalanista una atenta invitació de D. J. Montero, autor de la revista *La gran ria de Olot* que fa poch s'estrená en lo Teatre principal d' aquesta Vila, extensiva á tots los senyors socis del Centre, pera que assistissen á la funció de son benefici que deu haber tingut lloch la nit passada.

El número 6 del tomo XVI de *Industria e Invenciones*, interesante revista semanal ilustrada que ve la luz en Barcelona, publica los siguientes notables artículos:

«Coloracion de los metales.»—«Herramientas del periodo romano.»—«Freno automático de circulación de líquidos» (con grabados).—La practicadora de hoyos ó apero practica-hoyos» (con grabado).—«La electricidad en Bilbao.»—«Exploración de las heridas y extracción de los proyectiles» (con grabados).—«Manual de electrotecnia clínica por D. J. Estrany Lacerna» (continuación).—«Revista de la electricidad: » Tranvías eléctricos en Budapest.—La luz eléctrica en los campamentos.—Luz eléctrica en los astilleros.—Exposición de Franefort.—Una nueva materia aislante.—«Noticias varias.»

Asimismo contiene numerosos é importantes datos sobre las patentes de invención y marcas de fábrica concedidas en España y en el extranjero.

Esta revista, cuya suscripción sólo cuesta 10 pesetas el semestre en España y 15 en el extranjero y Ultramar, es indispensable para todos los industriales, y para los que tengan patentes de invención ó desean solicitarlas.

EXTRACTO

DE LA SESIÓN DEL ILMO. AYUNTAMIENTO, 19 AGOSTO DE 1891.

Presidida por el Sr. Alcalde D. Nonito Escubós se celebró la sesión ordinaria correspondiente á la semana actual dando comienzo por la lectura del acta de la sesión anterior, que fué aprobada por unanimidad.

Acto seguido se tomaron los siguientes acuerdos:

Suscribir una póliza adicional á las expedidas por las Compañías de seguros contra incendios sobre el edificio, efectos y mobiliario del Teatro de esta villa.

Adjudicar á D. Ramón Sala la subasta de mil litros de petróleo de primera calidad.

En virtud del concurso abierto entre los alumnos de la Escuela de Dibujo de esta villa, nombrar el Jurado que ha de escoger el objeto que reúna mejores condiciones artísticas, para ser luego ofrecido por dicha Escuela á la Junta organizadora del Certamen literario.

Adjudicar definitivamente á la Sra. Vda. de J. Clos la subasta de tres trajes para los guardias municipales.

Y por último que la solicitud suscrita por varios cortantes continúe pendiente hasta que el Ayuntamiento haya organizado el transporte de carnes desde el Matadero á los domicilios, para cuyo estudio se consirió comisión á la de Hacienda.

MERCADO DE OLOT.

MEDIDA DE 80 LITROS.

Precio medio en el viernes 21 de Agosto de 1891.

Trigo.	á 17'50 Ptas.	Panizo.	á 10'50 Ptas.
Mezcladizo.	á 16'50 »	Judías.	á 16'00 »
Maiz.	á 12'00 »	Habas.	á 12'50 »
Fajol.	á 9'75 »	Arbejas.	á 13'50 »
Mijo.	á 14'00 »	Altramuz (Llubins)	á 9'00 »

Secció religiosa.

- Avuy Diumenge 23. Lo Puríssim Cor de Maria, Sts. Felip, Benici cf.
 Dilluns 24. (Abans †) S. Bertomeu apòstol y S. Patrici abat.
 Dimarts 25. S. Lluís rey de Fransa y S. Genís mr.
 Dimecres 26. S. Ceferino papa y S. Victor pbre. mrs.
 Dijous 27. S. Joseph de Calasanz y la Transverberació del Cor de santa
 Teresa de Jesús vg.
 Divendres 28. (Abans †) S. Agustí bisbe y dr.
 Dissapte 29. (☒ En Olot.) La degollació de S. Joan Baptista y Sta. Sabina mr.
-

QUARANTA HORAS.—Continúan en la iglesia Parroquial.—La exposició de S. D. M. comensa á las 6 y mitja.

OLOT: Imprenta de JOAN BONET;—1891.

La Catalana

Compañía de seguros contra incendios y explosiones de gas á prima fija. Única en su clase

DOMICILIADA EN CATALUÑA

Establecida en Barcelona, Rambla Santa Mónica, 7, pral.

Capital social 20000000 reales vellón.

Dirección: HIJOS DE J. MONSALVATJE.—Agente de los mismos
Jerónimo Pujolar.

E la confitería de **MARCELINO JUANOLA**
 Calle de Bonaire, núm. 5, OLOT, se vende al
 por mayor y menor y á precio de fábrica, toda
 clase de

4

GALETAS Y BIZCOCHOS.